

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور

۵. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

کد موضوعی: ۲۱۰

شماره مسلسل: ۱۰۶۷۷

اسفندماه ۱۳۸۹

دفتر: مطالعات اجتماعی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۲	۱. مبانی قانونی
۶	۲. بندهای مرتبط با رفاه و تأمین اجتماعی در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۷	۳. بررسی اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی
۱۲	۴. اعتبارات تخصیص یافته به برنامه های حوزه رفاه و تأمین اجتماعی
۱۴	نتیجه گیری
۱۵	پیشنهادها
۲۶	منابع و مأخذ

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور ۵. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

چکیده

فصل رفاه و تأمین اجتماعی دربرگیرنده اعتباراتی است که اهداف سیاست اجتماعی و رویکرد عدالت خواهانه نظام جمهوری اسلامی را تحقق می بخشد. مجموع اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی با احتساب اعتبارات مندرج در ردیف های متفرقه حدود ۲۶۲ هزار میلیارد ریال است که حدود ۶۱/۵ درصد آن به حقوق و مزایای بازنشستگان و حق بیمه های بازنشستگی، ۱۴ درصد به امور حمایتی ایثارگران، ۱۲/۸ درصد به امور حمایتی و توانمندسازی و ۱۱ درصد به بیمه های درمانی اختصاص یافته است. سایر برنامه ها از جمله امداد و نجات و امور مدیریتی رفاه و تأمین اجتماعی، کمتر از ۱ درصد را تشکیل می دهد.

بررسی اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی ردیف ۱۳۰۴۰۰ جدول شماره ۶ در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ بیانگر افزایشی حدود ۱۶/۸ درصد نسبت به بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ است. این افزایش ها بیشتر ناشی از رشد اعتبارات «حقوق و مزایای بازنشستگان» (۱۰۸ درصد)، بیمه های اجتماعی (۸۲/۵ درصد)، بیمه درمان روستاییان و عشایر (۳۹ درصد) است. البته بخش عمده این افزایش ها صوری بوده و ناشی از کسری بودجه سال گذشته است.

لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ در مقایسه با بودجه سال گذشته از شفافیت بیشتری برخوردار است. مهمترین نقاط قوت آن همسویی با احکام برنامه پنجم توسعه به خصوص در زمینه های تعمیم بیمه پایه سلامت به همه افراد جامعه، گسترش پوشش بیمه های اجتماعی، ارتقای سطح حمایت های اجتماعی، تقویت امور حمایتی ایثارگران و توجه بیشتر به روستاییان و عشایر (در زمینه بیمه درمان)، بیماران خاص، زنان خودسرپرست، افراد بی سرپرست و معلولان و نیازمندان است.

مهمترین نقاط ضعف آن نیز کاهش اعتبارات بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر، کاهش بودجه اشتغال و کارآفرینی و کافی نبودن اعتبارات پیش بینی شده برای پرداخت بدهی های دولت به صندوق های تأمین اجتماعی و بازنشستگی است. هرچند که در مقایسه با سال گذشته، به این موضوع اهمیت بیشتری داده شده است.

مقدمه

عدالت اجتماعی مهمترین آرمان نظام جمهوری اسلامی است که ریشه در آموزه‌های دین مبین اسلام دارد. بر مبنای اصول اعتقادی اسلام، تحقق عدالت اجتماعی یک هدف غایی جامعه و یکی از مسئولیت‌های مهم حکومت به حساب می‌آید. نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی دربرگیرنده اهداف و وظایفی است که دستیابی به عدالت اجتماعی را در کشور ما تعقیب می‌کند و می‌توان ادعا کرد که در حال حاضر مطمئن‌ترین مسیر برای تحقق این هدف است.

نظام جامع تأمین اجتماعی شامل دو قلمرو اصلی بیمه‌ای و حمایتی است که برنامه‌های مربوط به بیمه‌های درمانی، بیمه‌های اجتماعی، امور حمایتی و توانمندسازی و امور حمایتی ایثارگران را شامل می‌شود. در این گزارش، اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی (شامل بیمه‌های اجتماعی و درمانی، برنامه‌های حمایتی، توانمندسازی و امور ایثارگران) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱. مبانی قانونی

۱-۱. رفاه و تأمین اجتماعی در سند چشم‌انداز

در سند چشم‌انداز بیست‌ساله نظام جمهوری اسلامی، «برخورداري از ...، سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد، تبعیض و...» مورد تأکید قرار گرفته است.

علاوه بر این، در این زمینه موارد زیر در سیاست‌های کلی دوره چشم‌انداز قابل توجه است:

- بهبود کیفیت زندگی، سلامت، امنیت غذایی، تربیت بدنی، رفع فقر، حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر و تحقق عدالت اجتماعی،
- دگرگونی در نظام پرداخت یارانه‌ها و پرداخت‌های انتقالی دولت و شفاف‌سازی یارانه‌های پنهان در اقتصاد کشور، همراه و هم‌زمان با اجرای سیاست‌های جبرانی و تقویت نظام‌های جامع تأمین اجتماعی و حمایت از قشرهای محروم.

۱-۲. رفاه و تأمین اجتماعی در قانون اساسی

اصل بیست‌ویکم قانون اساسی: دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:

۱. ایجاد زمینه‌های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او.

۲. حمایت مادران، به‌خصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند و حمایت از کودکان بی‌سرپرست.

۳. ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده.

۴. ایجاد بیمه خاص بیوه‌گان و زنان سالخورده و بی‌سرپرست.

۵. اعطای قیومیت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی.

اصل بیست‌ونهم قانون اساسی: برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، ازکارافتادگی، بی‌سرپرستی، دراهماندگی، حوادث و سوانح و نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبت‌های پزشکی به‌صورت بیمه و... حقی است همگانی. دولت مکلف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت‌های مالی فوق را برای یک‌یک افراد کشور تأمین کند.

اصل چهل‌وسوم قانون اساسی: برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه‌کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد، با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران براساس ضوابط زیر استوار می‌شود:

۱. تأمین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه.

۲. تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به‌منظور رسیدن به اشتغال کامل و قرار دادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کار هستند ولی وسایل کار ندارند، در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر و...

۳-۱. رفاه و تأمین اجتماعی در قانون برنامه پنجم توسعه

مواد متعددی از قانون برنامه پنجم توسعه به حوزه رفاه و تأمین اجتماعی مربوط است. مهمترین مواردی که اجرای آنها مستلزم تخصیص بودجه است، به‌شرح زیر است:

ماده (۱۸) بند «ه»

برقراری بیمه تأمین اجتماعی و بیمه پایه سلامت برای نخبگان و نوآوران علمی و فناوری.

ماده (۲۷)

برقراری و استقرار نظام تأمین اجتماعی چندلایه با لحاظ حداقل سه لایه مساعدت‌های اجتماعی، بیمه‌های اجتماعی و بیمه‌های تکمیلی.

ماده (۲۹)

تأمین اعتبار لازم در بودجه‌های سنواتی برای کلیه تصویبنامه‌ها و مصوبات مقامات اجرایی و مراجع قوه مجریه در مورد صندوق‌های بازنشستگی.

ماده (۳۳)

پوشش بیمه ازکارافتادگی، عمر و حوادث برای مشمولان وظیفه نیروهای مسلح و بسیجیان فعال.

ماده (۳۵) بند «ب»

ساماندهی برنامه خدمات بیمه سلامت به صورت یکپارچه، مبتنی بر فناوری اطلاعات در تعامل با پرونده سلامت الکترونیکی سلامت ایرانیان.

ماده (۳۸) بند «الف»

فراهم ساختن زمینه پوشش همگانی و اجباری بیمه پایه سلامت برای آحاد جامعه در قالب بودجه‌های سنواتی.

ماده (۳۸) بند «ج»

یکسان‌سازی خدمات بیمه پایه سلامت برای عموم افراد کشور تا پایان برنامه.

ماده (۳۸) بند «د»

تأمین ۱۰۰ درصد حق بیمه پایه سلامت خانوارهای نیازمند و بخشی از حق بیمه خانوارهای کارکنان کشوری و لشگری شاغل و بازنشسته.

ماده (۳۹) بند «الف»

طراحی نظام سطح‌بندی خدمات حمایتی و توانمندسازی، متناسب با شرایط بومی، منطقه‌ای و گروه‌های هدف و فراهم‌سازی ظرفیت‌های لازم برای استقرار آن.

ماده (۳۹) بند «ب»

اجرای برنامه‌های توانمندسازی برای حداقل سالیانه ۱۰ درصد خانوارهای تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی.

ماده (۳۹) بند «ج»

تأمین حق سرانه بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار نیازمند، افراد بی‌سرپرست و معلولین نیازمند در طول سال‌های اجرای برنامه.

ماده (۴۲)

پوشش تأمین اجتماعی برای خانواده‌هایی که سرپرست آنها تحت پوشش هیچ بیمه‌ای نیست.

ماده (۴۴) بند «ب»

تأمین ۱۰۰ درصد هزینه درمانی ایثارگران شاغل و افراد تحت تکفل آنها (از طریق دستگاه اجرایی مربوط) و ایثارگران غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنها (از طریق بنیاد شهید و امور ایثارگران).

ماده (۴۴) بند «ح»

تأمین معیشت و پوشش بیمه‌ای ایثارگران و رزمندگان معسر در قالب بودجه سنواتی.

ماده (۴۴) بند «ط»

ساماندهی و برقراری مستمری بسیجیان و رزمندگان معسر دوران دفاع مقدس.

ماده (۴۴) بند «م»

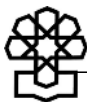
پوشش حمایتی جانبازان فاقد صورت سانه و مدارک بالینی، که جانبازی آنان مورد تأیید کمیسیون پزشکی قرار می‌گیرد.

ماده (۵۰) بند «ج»

رفع تبعیض و نابرابری بین بازنشستگان سنوات مختلف از طریق اعمال احکام و جداول مواد (۱۰۹) و (۱۱۰) قانون مدیریت خدمات کشوری براساس ضریب مصوب دولت.

ماده (۸۰) بند «ز»

تمدید اجرای ماده (۱۰) قانون تسهیل نوسازی صنایع (بازنشستگی پیش از موعد) در طول سال‌های برنامه پنجم.

ماده (۱۱۲) بند «ز»

اختصاص حداقل ۱ درصد از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاها و خدمات مناطق آزاد تجاری به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق از طریق نهادهای حمایتی.

ماده (۱۹۴) بند «س»

تعمیم و گسترش بیمه روستایی و پوشش ۱۰۰ درصد آن از طریق تقویت صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر.

ماده (۲۱۱) بند «۳-ن»

رفع مشکل معیشتی خانواده‌های زندانیان بی‌بضاعت از طریق سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذیربط.

ماده (۲۲۸)

تأمین حق بیمه سهم کارفرما جهت شمول بیمه بازنشستگی به افرادی که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی در کمیته انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران به‌طور تمام‌وقت خدمت کرده‌اند، به میزان مدت خدمت و همچنین رزمندگانی که داوطلبانه در جبهه‌های جنگ حضور داشته‌اند به میزان مدت حضور.

۲. بندهای مرتبط با رفاه و تأمین اجتماعی در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۰

بند «۱۴»: کلیه سازمان‌های بیمه‌گر خدمات درمانی موظفند شصت درصد (۶۰ درصد) صورت‌حساب‌های ارسالی از سوی بیمارستان‌های طرف قرارداد را قبل از رسیدگی حداکثر ظرف مهلت دو هفته به‌عنوان علی‌الحساب و بقیه مطالبات مؤسسات و مراکز بهداشتی و درمانی را حداکثر تا سه‌ماه پس از تحویل اسناد مربوط به نماینده رسمی صندوق مذکور پرداخت نمایند. در صورت عدم اجرای حکم این بند، سازمان‌های بیمه‌گر موظف به تأمین ضرر و زیان آن می‌باشند.

بند «۲۴»: صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی و بیمه‌ای مکلفند تمام اعتبارات پیش‌بینی شده مندرج در قانون بودجه، که پس از طی مراحل در اختیار آنها قرار می‌گیرد را به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصله به‌طور کامل به حقوق بازنشستگان، وظیفه‌بگیران یا مستمری‌بگیران اختصاص داده و پرداخت نمایند و ضمن صرفه‌جویی در هزینه‌های نیروی انسانی و سایر هزینه‌ها، این هزینه‌ها را از محل منابع داخلی خود تأمین و پرداخت نمایند.

۳. بررسی اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

۳-۱. اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور، اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی حدود ۲۴۴ هزار میلیارد ریال است که با احتساب ارقام منظور شده در جدول اعتبارات متفرقه، جمع کل اعتبارات مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی در این لایحه به بیش از ۲۵۰ هزار میلیارد ریال می‌رسد. این رقم در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۱۷ درصد افزایش یافته است (جدول ۱).

علاوه بر این، ۱۲ هزار میلیارد ریال نیز از طریق واگذاری سهام بابت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی ذیل برآورد اعتبارات تملک دارایی‌های مالی سال ۱۳۹۰ (۱۳ - ۱۰۱۰۰۰) با احتساب آن کل اعتبارات یاد شده به بیش از ۲۶۲ هزار میلیارد ریال خواهد رسید.

همان‌طور که در جداول ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ نشان داده شده، این اعتبارات در قلمروهای بیمه‌ای، حمایتی و امور ایثارگران به نحو زیر توزیع شده است:

۱. بیمه‌های اجتماعی (شامل حقوق و مزایا و خدمات رفاهی بازنشستگان و حق بیمه‌های اجتماعی سهم دولت) جمعاً ۱۶۱ میلیارد ریال (۶۱/۵ درصد)،

۲. بیمه‌های درمانی پایه (کارکنان دولت، روستاییان و عشایر، خویش‌فرمایان و ...) حدود ۲۹ هزار میلیارد ریال (۱۱ درصد)،

۳. امور ایثارگران (سلامت، بیمه، فرهنگی، آموزشی و ...) حدود ۳۶/۸ هزار میلیارد ریال (۱۴ درصد)،

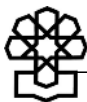
۴. امور حمایتی و توانمندسازی (شامل تأمین معیشت، مراقبت، مسکن، کارآفرینی، توانبخشی، بازتوانی و ...) حدود ۳۳/۴ هزار میلیارد ریال (۱۲/۸ درصد)،

۵. سایر موارد از جمله امداد و نجات و برنامه‌های مدیریتی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی حدود ۱/۸ میلیارد ریال (۰/۷ درصد).

اعتبارات این فصل نسبت به سال گذشته حدود ۱۶/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. بخش عمده این افزایش ناشی از رشد اعتبارات حقوق و مزایای بازنشستگان (۱۰۸/۳ درصد)، برنامه بیمه‌های اجتماعی (۸۲/۵ درصد)، بیمه درمان روستاییان (۳۹ درصد) و همچنین هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت (۲۶ درصد) است.

۳-۲. اعتبارات وزارت رفاه و تأمین اجتماعی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، اعتبارات صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق بیمه اجتماعی روستاییان ذیل ردیف وزارت رفاه و تأمین اجتماعی آمده است. با احتساب اعتبارات دو صندوق یاد

شده، جمع اعتبارات این وزارتخانه حدود ۷۵ هزار میلیارد ریال است (جدول ۲). از اعتبارات یاد شده، مبلغ ۶،۱۵۳ میلیارد ریال به وزارت رفاه و تأمین اجتماعی اختصاص یافته که نسبت به بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۵۶ درصد رشد نشان می‌دهد. به نظر می‌رسد بخش عمده این اعتبارات بابت اجرای بیمه‌های اجتماعی اقشار مختلف جامعه از قبیل رانندگان، خادمین مساجد، قالی بافان، صیادان، لنج‌داران و... در نظر گرفته شده است (جدول ۳). علاوه بر این مبلغ ۱،۵۹۲ میلیارد ریال نیز بابت کمک به اقشار خاص تحت پوشش، به وزارت رفاه و تأمین اجتماعی اختصاص یافته که نسبت به بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۳۱ درصد افزایش یافته است (جدول ۴).

۳-۳. اعتبارات صندوق بازنشستگی کشوری

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۶۵/۵ هزار میلیارد ریال به صندوق بازنشستگی کشوری اختصاص یافته است. این مبلغ در مقایسه با بودجه سال ۱۳۸۹، حدود ۱۵ درصد رشد دارد (جدول ۶). برنامه‌های مربوط به این صندوق در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ ذیل ردیف‌های وزارت رفاه و تأمین اجتماعی آمده و به‌طور مشخص قابل تفکیک نیست، اما همان‌طور که اشاره شد، برنامه پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان (۳۰۴۴۲) که عمدتاً مربوط به این صندوق است، با رشدی بیش از ۱۰۸ درصد بالاترین سهم را از اعتبارات فصل به‌خود اختصاص داده است. البته این رشد چشمگیر، عمدتاً به دلیل کسری اعتبار این برنامه در سال ۱۳۸۹ است.

۳-۴. اعتبارات سازمان بیمه خدمات درمانی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ بودجه پیشنهادی برای سازمان بیمه خدمات درمانی بیش از ۱۷ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۸۹، حدود ۲۱ درصد رشد نشان می‌دهد. علاوه بر این، مبلغ ۴ هزار میلیارد ریال نیز تحت عنوان «ارتقای بیمه‌های درمانی» ذیل ردیف اعتبارات متفرقه (۶۳-۵۵۰۰۰۰) منظور شده که ظاهراً قرار است در اختیار این سازمان قرار گیرد. در این صورت، جمع اعتبارات سازمان بیمه خدمات درمانی ۲۱ هزار میلیارد ریال می‌رسد که به معنای ۵۰ درصد رشد اعتبارات این سازمان نسبت به سال گذشته است (جدول ۷).

در بین برنامه‌های سازمان بیمه خدمات درمانی، برنامه کمک به بیماری‌های خاص (۳۰۳۱۰) با بیش از ۱۱۲ درصد رشد و برنامه بیمه درمان رایگان روستاییان و عشایر (ردیف ۳۰۴۸۲) با حدود ۳۹ درصد رشد نسبت به سال ۱۳۸۹، بیشترین سهم را دارند. در مقابل، اعتبارات برنامه‌های بیمه درمان کارکنان دولت (۳۰۴۰۵) و حمایت بیمه‌های درمان (۳۰۴۰۶) به‌ترتیب حدود ۱۳ درصد و ۶

درصد کاهش یافته است (جدول ۸).

افزایش سهم دولت برای بیمه درمان روستاییان و کاهش آن برای کارکنان دولت در راستای بند «د» ماده (۳۸) قانون برنامه پنجم قابل توجیه است. بر مبنای این بند، حق بیمه پایه سلامت بر مبنای درصدی از درآمد سرپرست خانوار محاسبه می‌شود که نتیجه آن افزایش حق بیمه سرانه است. در نتیجه، در مورد کارکنان دولت سهم بیمه شده افزایش یافته و سهم دولت کاهش می‌یابد. در مورد روستاییان نیز (به دلیل عدم دریافت حق بیمه از بیمه شده) کل افزایش‌ها به دولت منتقل شده است.

۳-۵. اعتبارات سازمان تأمین اجتماعی

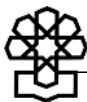
اعتبار منظور شده برای سازمان تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۱۱۰۰ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۳۶ درصد افزایش یافته است (جدول ۹). علاوه بر این، مبلغ ۱۲۰۰۰ هزار میلیارد ریال نیز ذیل برآورد اعتبارات تملک دارایی‌های مالی (۱۳-۱۰۱۰۰۰) از طریق واگذاری سهام بابت همسان‌سازی حقوق بازنشستگان این صندوق پیش‌بینی شده است. همچنین، مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال نیز در ردیف موقت (۱-۵۵۰۰۰۰) بابت «بازنشستگی پیش از موعد» منظور شده که بخشی از آن به این سازمان اختصاص خواهد یافت (جدول ۲۳).

از سوی دیگر، مبلغ ۷۰ هزار میلیارد ریال ذیل برآورد اعتبارات تملک دارایی‌های مالی (۶-۱۰۱۰۰۰) تحت عنوان «واگذاری سهام موضوع رد دیون دولت به آستان قدس رضوی، آستان حضرت معصومه (س)، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشگری» اختصاص یافته که این مبلغ نسبت به سال گذشته بیش از ۵۵ درصد رشد یافته و به نظر می‌رسد بخش عمده‌ای از آن به صندوق تأمین اجتماعی اختصاص خواهد یافت (جدول ۲۳).

۳-۶. اعتبارات صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر

اعتبارات منظور شده برای صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۱۶۸۳ میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۱۰/۸ درصد کاهش یافته است (جدول ۱۰).

به نظر می‌رسد علت اصلی این کاهش، عدم جذب کامل اعتبارات تخصیص یافته، به دلیل استقبال نکردن روستاییان از این نوع بیمه (با توجه به اختیاری بودن عضویت، نداشتن سقف سنی ورود به صندوق و نامناسب بودن شرایط سن و سابقه برای برقراری مزایا) بوده است.

۳-۷. اعتبارات سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۵۸/۶ هزار میلیارد ریال به سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح تخصیص یافته که در مقایسه با بودجه سال ۱۳۸۹ حدود ۱۶/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد (جدول ۱۱). مهمترین نکات قابل ذکر در مورد برنامه‌های این سازمان، کاهش اعتبارات برنامه خدمات رفاهی بازنشستگان (به میزان ۳۷ درصد)، جایگزینی برنامه «پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان» به جای برنامه «کمک به صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح» و اضافه شدن برنامه «بیمه‌های اجتماعی» با مبلغ ۹۸۰۰ میلیارد ریال است که اعتبارات این برنامه موجب افزایش در سرجمع اعتبارات این سازمان شده است (جدول ۱۲).

۳-۸. اعتبارات مرکز خدمات حوزه‌های علمیه

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، حدود ۱۴۱۷ میلیارد ریال به مرکز خدمات حوزه‌های علمیه اختصاص یافته که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ حدود ۳/۲ درصد رشد نشان می‌دهد (جدول ۱۳). در بین برنامه‌های این مرکز، برنامه کمک به صندوق‌های قرض‌الحسنه با ۳۷/۵ درصد و برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی با ۳۰/۴ درصد، بیشترین رشد را دارد. در مقابل، اعتبار برنامه‌های بیمه خدمات درمانی و بیمه اجتماعی به ترتیب ۲۵/۲ و ۶/۷ درصد کاهش یافته است (جدول ۱۴).

۳-۹. اعتبارات کمیته امداد امام خمینی (ره)

اعتبار پیشنهادی برای کمیته امداد امام خمینی (ره) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۲۰ هزار میلیارد ریال است که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ حدود ۱۴ درصد افزایش یافته است (جدول ۱۵). بیشترین رشد در اعتبارات این نهاد به ترتیب مربوط به بیمه‌های اجتماعی (۴۲ درصد)، بیمه خدمات درمانی (۲۹ درصد) و تأمین هزینه‌های معیشتی (۱۹ درصد) است. در مقابل، اعتبار برنامه‌های «حمایت‌های اجتماعی» و «اشتغال و کارآفرینی» به ترتیب با ۱۹/۶ و ۵/۷ درصد کاهش مواجه است (جدول ۱۶).

با توجه به توضیح ذیل جدول شماره ۷ لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، مستمری مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از طریق سازمان هدفمندی یارانه‌ها پرداخت می‌شود و متناسب با آن، منابع از سازمان‌های یاد شده به سازمان هدفمندی یارانه‌ها منتقل می‌گردد.

۳-۱۰. اعتبارات سازمان بهزیستی کشور

بودجه پیشنهادی (ملی) برای سازمان بهزیستی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۶۴۵۰ میلیارد ریال

است که در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ حدود ۲ درصد کاهش یافته است (جدول ۱۷).

در بین برنامه‌های سازمان بهزیستی، برنامه بیمه‌های اجتماعی (۳۰۴۴۱) با ۷۰۰ درصد رشد و برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی ۲۳۰۴۴۷ با ۷۹ درصد رشد، بیشترین افزایش را دارند.^۱ به نظر می‌رسد رشد چشمگیر اعتبارات بیمه‌های اجتماعی این سازمان، در راستای بند «ج» ماده (۳۹) قانون برنامه پنجم و بابت تأمین حق سرانه بیمه اجتماعی زنان سرپرست خانوار نیازمند، افراد بی‌سرپرست و معلولین نیازمند است. همچنین رشد اعتبارات برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی می‌تواند بخشی از کمبودهای ناشی از عدم افزایش این اعتبارات در سه سال اخیر را جبران کند.

در مقابل، اعتبارات برنامه‌های بازتوانی و کاهش آسیب معتادان (۳۰۴۵۲)، اشتغال و کارآفرینی (۳۰۴۳۵)، پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای (۳۰۴۲۶) و توانبخشی (۳۰۴۰۳) به ترتیب حدود ۴۸/۵، ۳۴/۲، ۲۸/۷ و ۳۴/۳ درصد کاهش یافته است (جدول ۱۸).

۳-۱۱. اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران

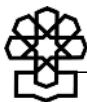
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۵۸۲۷ میلیارد ریال به بنیاد شهید و امور ایثارگران اختصاص یافته است. این مبلغ در مقایسه با بودجه مصوب سال ۱۳۸۹ حدود ۱۸ درصد افزایش نشان می‌دهد (جدول ۱۹). علاوه بر این، در ردیف اعتبارات متفرقه بابت ساماندهی گلزار شهدا (۱۶-۵۵۰۰۰۰) مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال و بابت مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی (۱۷-۵۵۰۰۰۰) نیز ۴۰۰ میلیارد ریال به این بنیاد اختصاص یافته است.

در بین برنامه‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران، برنامه‌های تأمین مسکن با ۱۳۳ درصد رشد، ساختمان‌ها و تجهیزات (۳۰۴۸۶) با ۲۸ درصد رشد، تأمین معیشت و رفاه، ایثارگران (۳۰۴۴۶) با ۲۰/۳ درصد رشد و توانبخشی (۳۰۴۰۳) با ۲۰ درصد رشد بیشترین افزایش را نسبت به سال گذشته دارند (جدول ۲۰).

۳-۱۲. اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۸۷۳/۶ میلیارد ریال به ستاد مبارزه با مواد مخدر اختصاص یافته است. این مبلغ نسبت به سال ۱۳۸۹ حدود ۹/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد (جدول ۲۱) در بین برنامه‌های این ستاد، برنامه «همکاری‌های بین‌المللی و فرابخشی» (۳۰۴۷۶) با ۴۸/۸ درصد و پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر (۳۰۴۴۳) با ۱۷/۳ درصد از بیشترین رشد برخوردار است (جدول ۲۲).

۱. با توجه به توضیح ذیل جدول شماره ۷ لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، مستمری مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از طریق سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها پرداخت می‌شود و متناسب با آن، منابع از سازمان‌های یاد شده به سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها منتقل می‌گردد.

۴. اعتبارات تخصیص یافته به برنامه‌های حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

۴-۱. بیمه‌های درمانی

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ برای بیمه‌های درمانی حدود ۲۹ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته بیش از ۲۹ درصد افزایش دارد. این اعتبارات در برنامه‌های مختلف به شرح زیر توزیع شده است:

- بیمه درمان روستاییان و عشایر و شهرهای زیر بیست هزار نفر (۳۰۴۸۲): ۱۱،۱۰۰ میلیارد ریال،

- برنامه بیمه خدمات درمانی (۳۰۴۴۰): ۸،۷۶۱ میلیارد ریال،

- بیمه درمان کارکنان دولت (۳۰۴۰۵): ۲،۷۹۱ میلیارد ریال،

- برنامه حمایت بیمه‌های درمان (۳۰۴۰۶): ۲،۳۱۹ میلیارد ریال،

- برنامه ارتقای بیمه‌های درمانی (متفرقه ۶۳ - ۵۵۰۰۰۰): ۴،۰۰۰ میلیارد ریال.

- اعتبارات بیمه‌های درمانی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، در مجموع ۱۱/۶ درصد از کل

اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی را شامل می‌شود (جدول ۲۴).

۴-۲. بیمه‌های اجتماعی

اعتبارات بیمه‌های اجتماعی شامل پرداخت حقوق و مزایا و ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان و همچنین سهم دولت در حق بیمه‌های اجتماعی است. مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ برای بیمه‌های اجتماعی حدود ۱۴۹ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته ۵۹/۵ درصد افزایش دارد. سهم اعتبارات بیمه‌های اجتماعی از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ بیش از ۶۰ درصد است که حدود نیمی از آن به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان اختصاص دارد (جدول ۲۵).

اعتبارات یاد شده در برنامه‌های مختلف به شرح زیر توزیع شده است:

- پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان (۳۰۴۴۲): ۱۰۰،۶۴۴ میلیارد ریال،

- برنامه بیمه‌های اجتماعی (۳۰۴۴۱): ۲۸،۶۷۲ میلیارد ریال،

- هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت (۳۰۴۷۹): ۱۷،۱۹۳ میلیارد ریال،

- ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان (۳۰۴۳۴): ۱،۱۳۵ میلیارد ریال،

- سایر برنامه‌ها: حدود ۱۴۰۰ میلیارد ریال.

علاوه بر این، در جدول برآورد اعتبارات تملک دارایی‌های مالی از محل واگذاری سهام، مبلغ ۱۲ هزار میلیارد بابت همسان‌سازی حقوق مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی (۱۳ - ۱۰۱۰۰۰) و ۷۰ هزار

میلیارد ریال بابت رد دیون دولت به نهادهای عمومی، صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی (۶ - ۱۰۱۰۰۰) در نظر گرفته شده است (جدول ۲۳).

۳-۴. حمایتی و توانمندسازی

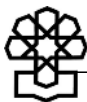
مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ برای امور حمایتی و توانمندسازی حدود ۳۳ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته حدود ۹/۳ درصد افزایش دارد. سهم اعتبارات حمایتی و توانمندسازی از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۱۳ درصد است که حدود نیمی از آن به تأمین هزینه‌های معیشتی (۳۰۴۴۷) اختصاص دارد (جدول ۲۶). اعتبارات حمایتی و توانمندسازی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ به شرح زیر بین برنامه‌های مختلف توزیع شده است:

- برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی (۳۰۴۴۷): ۱۶,۳۶۷ میلیارد ریال،
- برنامه حمایت‌های اجتماعی (۳۰۴۲۹): ۶,۲۹۰ میلیارد ریال،
- برنامه توانبخشی (۳۰۴۰۳): ۳,۶۵۰ میلیارد ریال،
- برنامه اشتغال و کارآفرینی (۳۰۴۳۵): ۱,۹۳۲ میلیارد ریال،
- برنامه خدمات فرهنگی و آموزشی (۳۰۴۵۱): ۱,۰۸۷ میلیارد ریال،
- سایر برنامه‌ها: حدود ۴,۰۰۰ هزار میلیارد ریال.

۴-۴. امور ایثارگران

مجموع اعتبارات منظور شده در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ برای امور ایثارگران حدود ۳۶/۸ هزار میلیارد ریال است که نسبت به سال گذشته ۱۴/۷ درصد افزایش دارد. سهم اعتبارات ایثارگران از کل اعتبارات رفاه و تأمین اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ حدود ۱۵ درصد است که حدود ۸۷ درصد آن به برنامه تأمین معیشت و رفاه ایثارگران (۳۰۴۴۶) اختصاص دارد (جدول ۲۷). اعتبارات امور ایثارگران در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ به شرح زیر بین برنامه‌های مختلف توزیع شده است:

- برنامه تأمین معیشت و رفاه ایثارگران (۳۰۴۴۶): ۳۱,۹۳۵ میلیارد ریال،
- برنامه فرهنگی، آموزشی و ترویج فرهنگی ایثار و شهادت (۳۰۴۳۰): ۲,۲۱۳ میلیارد ریال،
- برنامه کمک به تأمین سلامت ایثارگران (۳۰۴۶۸): ۶۵۰ میلیارد ریال،
- کمک به رزمندگان معسر و جانبازان معسر بین ۵ تا ۲۴ درصد (۲-۵۵۰۰۰۰): ۶۰۰ میلیارد ریال،
- حقوق مستمری جانبازان بسیجی ۱۰ تا ۲۴ درصد (۲۷-۵۵۰۰۰۰): ۵۰۰ میلیارد ریال،
- سایر برنامه‌ها: ۹۰۰ میلیارد ریال.

نتیجه‌گیری

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی، در مقایسه با بودجه سال گذشته از شفافیت بیشتری برخوردار است. احیای ردیف‌های مستقل برخی دستگاه‌ها (که در سال گذشته حذف شده بود) و مشخص بودن اعتبارات برنامه‌های هر دستگاه به این شفافیت کمک کرده است.

۲. مهمترین نقاط قوت این لایحه در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی، همسویی با احکام برنامه پنجم توسعه، به‌خصوص در زمینه‌های زیر است:

- تعمیم بیمه پایه سلامت به همه افراد جامعه،
 - گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی به اقشار فاقد پوشش،
 - ارتقای سطح حمایت‌های اجتماعی و تأمین معیشت نیازمندان و مددجویان نهادهای حمایتی،
 - تقویت امور حمایتی و فرهنگی ایثارگران،
 - تقویت بیمه درمان روستاییان و عشایر،
 - تقویت برنامه کمک به بیماران خاص،
 - تأمین حق بیمه اجتماعی زنان خودسرپرست، افراد بی‌سرپرست و معلولان نیازمند.
۳. مهمترین نقاط ضعف این لایحه نیز کاهش اعتبارات بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر و همچنین کافی نبودن اعتبارات پیش‌بینی شده برای پرداخت بدهی‌های دولت به صندوق‌های تأمین اجتماعی و بازنشستگی است. هرچند که در مقایسه با سال گذشته، به موضوع اخیر اهمیت بیشتری داده شده و اعتبارات آن حدود ۵۰ درصد افزایش یافته است.
- علاوه بر این، خلأها یا ابهاماتی هم در بندهای ماده واحده این لایحه به شرح زیر وجود دارد که اصلاح آنها لازم به نظر می‌رسد:

۱. با وجود آنکه برای بیمه کارگزاران مخابرات روستایی در ردیف متفرقه ۴۹-۵۰۰۰۰۰ یکصد میلیارد ریال اعتبار پیش‌بینی شده، اما حکم قانونی آن در ماده واحده نیامده و لازم است این خلأ برطرف شود.
۲. با توجه به اینکه از سال ۱۳۸۶، بخشی از حق بیمه باربران، خادمین ثابت مساجد و رانندگان حمل‌ونقل عمومی از سوی دولت تأمین می‌شده و در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نیز اعتبارات آن در ردیف وزارت رفاه و تأمین اجتماعی لحاظ شده، اما لازم است حکم قانونی آن نیز در ماده واحده گنجانده شود.
۳. به موجب بند «۴۷» قانون بودجه سال ۱۳۸۸، بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی می‌توانستند با داشتن شرایط سنی و حداقل ۱۰ سال سابقه کار بازنشسته شوند و متناسب با سنوات حق بیمه از مستمری برخوردار شوند. این بند که در بودجه سال ۱۳۸۹ تمدید شده بود، لازم است در بودجه سال ۱۳۹۰ نیز تمدید شود.

۴. بند «۲۴» ماده واحده دارای ابهاماتی است که صندوق‌های بازنشستگی را از نظر منابع و مصارف دچار مشکل می‌کند.

پیشنهادها

پیشنهاد می‌شود بندهای زیر به ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ اضافه شود:

۱. دولت مکلف است در سال ۱۳۹۰ بیمه اجتماعی کارگزاران مراکز مخابرات روستایی (از هر نوع قرارداد) را براساس قوانین مربوط و از محل اعتبارات پیش‌بینی شده در ردیف متفرقه ۴۹-۵۵۰۰۰۰ این قانون اجرا نماید.

۲. به دولت اجازه داده می‌شود بخشی از حق بیمه اجتماعی کارگران باربر، خادمین ثابت مساجد و رانندگان حمل‌ونقل عمومی (بین‌شهری و درون‌شهری) را از محل اعتبارات وزارت رفاه و تأمین اجتماعی (برنامه ۳۰۴۴۱) پرداخت نماید.

۳. بند «۴۷» قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور برای سال ۱۳۹۰ تمدید گردد.

۴. در بند «۲۴» ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ عبارت «به انضمام دیگر منابع داخلی خود و سایر منابع حاصله به‌طور کامل» حذف گردد.

جدول ۱. مقایسه اعتبارات فصل رفاه و تأمین اجتماعی
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

درصد تغییر	میزان تغییر	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	نوع هزینه	
				عمومی	اختصاصی
۱۶/۶	۳۳,۴۴۴,۸۶۴	۲۳۴,۸۵۸,۶۰۱	۲۰۱,۴۱۳,۷۳۷	ملی	هزینه‌ای
۱۳/۱	۶۶۹,۷۴۳	۵,۷۹۳,۸۷۱	۵,۱۲۴,۱۲۸	استانی	
۴۹/۶	۸۰۳,۶۶۵	۲,۴۲۲,۶۰۱	۱,۶۱۸,۹۳۶	ملی	
-۴۷/۴	-۱۶,۹۰۴	۱۸,۷۹۳	۳۵,۶۹۷	استانی	
۱۶/۸	۳۴,۹۰۱,۳۶۸	۲۴۳,۰۹۳,۸۶۶	۲۰۸,۱۹۲,۴۹۸	جمع هزینه‌ای	
۱۵/۴	۲۷,۱۷۹	۲۰۳,۳۸۱	۱۷۶,۲۰۲	ملی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۸/۵	۱۷۰,۷۱۲	۱,۰۹۱,۰۳۲	۹۲۰,۵۳۰	استانی	
۱۸/۰	۱۹۷,۸۹۱	۱,۲۹۴,۴۱۳	۱,۰۹۶,۵۲۲	جمع	
۱۶/۹	۳۴,۲۷۵,۷۰۸	۲۳۷,۴۸۴,۵۸۳	۲۰۳,۲۰۸,۸۷۵	ملی	جمع کل
۱۳/۵	۸۲۳,۵۵۱	۶,۹۰۳,۶۹۶	۶,۰۸۰,۱۴۵	استانی	
۱۶/۸	۳۵,۰۹۹,۲۵۹	۲۴۴,۳۸۸,۲۷۹	۲۰۹,۲۸۹,۰۲۰	جمع	

جدول ۲. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های وزارت رفاه و تأمین اجتماعی
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۵,۱۷۲	۵,۵۰۰	۳۲۸	۶/۳
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۱,۰۲۱۹,۳۳۷	۱,۵۹۲,۴۹۷	۳۷۳,۱۶۰	۳۰/۶
۳۰۴۳۴	ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۲,۹۱۹	۵۷۱,۳۰۵	۵۶۸,۳۸۶	۱۹,۴۷۱/۹
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۱۳,۶۳۵,۳۴۷	۱۶,۳۴۶,۲۴۸	۲,۷۱۰,۹۰۱	۱۹/۹
۳۰۴۴۲	پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۴۸,۳۰۵,۸۲۵	۵۶,۱۶۰,۶۹۵	۷,۸۵۴,۸۷۰	۱۶/۳
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۱,۷۵۷	۲,۰۰۰	۲۴۳	۱۳/۸
۳۰۴۹۲	مدیریت نظام بیمه‌ای	۵۸,۵۲۷	۶۱,۰۰۰	۲,۴۷۳	۴/۲
۳۰۴۹۳	مدیریت نظام حمایتی و امدادی	۵۴,۲۰۰	۵۶,۰۰۰	۱,۸۰۰	۳/۳
۳۰۴۹۴	مدیریت اطلاعات نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی	۶,۵۳۹	۸,۰۰۰	۱,۴۶۱	۲۲/۳
۳۰۴۹۵	توانمندسازی اجتماعی	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۵/۳
۳۰۴۹۸	بیمه تکمیلی درمان بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران	۵۷۰,۰۰۶	۰	-۵۷۰,۰۰۶	-۱۰۰/۰
	جمع	۶۴,۰۰۹,۶۲۹	۷۴,۹۶۱,۲۴۵	۱۰,۹۵۱,۶۱۶	۱۷/۱

جدول ۳. مقایسه اعتبارات وزارت رفاه و تأمین اجتماعی
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۳,۹۵۱,۶۲۹	۶,۹۲۹	۳,۹۴۴,۷۰۰	۰	۳,۹۴۴,۷۰۰	بودجه سال ۱۳۸۹
۶,۱۵۳,۵۰۰	۷,۵۰۰	۶,۱۴۶,۰۰۰	۰	۶,۱۴۶,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۲,۲۰۱,۸۷۱	۵۷۱	۲,۲۰۱,۳۰۰	۰	۲,۲۰۱,۳۰۰	میزان تغییر
۵۵/۷	۸/۲	۵۵/۸	۰/۰	۵۵/۸	درصد تغییر

جدول ۴. مقایسه اعتبارات وزارت رفاه و تأمین اجتماعی (کمک به اقشار خاص تحت پوشش)
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۱,۲۱۹,۳۳۷	۰	۱,۲۱۹,۳۳۷	۰	۱,۲۱۹,۳۳۷	بودجه سال ۱۳۸۹
۱,۵۹۲,۴۹۷	۰	۱,۵۹۲,۴۹۷	۰	۱,۵۹۲,۴۹۷	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۳۷۳,۱۶۰	۰	۳۷۳,۱۶۰	۰	۳۷۳,۱۶۰	میزان تغییر
۳۰/۶	—	۳۰/۶	—	۳۰/۶	درصد تغییر

جدول ۵. مقایسه اعتبارات دستگاه‌های فعال در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد دستگاه	دستگاه اجرایی	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۵۲۰۰۰ - ۱	صندوق بازنشستگی کشوری	۵۶,۹۵۰,۶۹۳	۶۵,۵۳۲,۰۰۰	۸,۵۸۱,۳۰۷	۱۵/۱
۱۵۲۰۰۰ - ۲	وزارت رفاه و تأمین اجتماعی	۳,۹۵۱,۶۲۹	۶,۱۵۳,۵۰۰	۲,۲۰۱,۸۷۱	۵۵/۷
۱۵۲۰۰۰ - ۳	وزارت رفاه (کمک به اقشار خاص تحت پوشش)	۱,۲۱۹,۳۳۷	۱,۵۹۲,۴۹۷	۳۷۳,۱۶۰	۳۰/۶
۱۵۲۰۰۰ - ۴	صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر	۱,۸۸۷,۹۷۰	۱,۶۸۳,۲۴۸	-۲۰۴,۷۲۲	-۱۰/۸
۱۲۹۱۰۹	سازمان بیمه خدمات درمانی	۱۴,۰۸۳,۱۲۴	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۲,۹۷۶,۸۷۶	۲۱/۱
۱۳۲۵۰۰	سازمان تأمین اجتماعی	۸۱۰,۲۳۶	۱,۱۰۰,۰۰۰	۲۸۹,۷۶۴	۳۵/۸
۱۳۱۵۰۰	سازمان بهزیستی کشور	۶,۵۸۴,۰۴۵	۶,۴۵۰,۷۰۹	-۱۳۳,۳۳۶	-۲/۰
۱۲۹۶۰۰	کمیته امداد امام خمینی (ره)	۱۷,۸۴۴,۳۸۲	۲۰,۲۸۹,۸۵۰	۲,۴۴۵,۴۶۸	۱۳/۷
۱۳۱۶۰۰	بنیاد شهید و امور ایثارگران	۳۱,۹۸۸,۱۲۳	۳۷,۸۱۵,۰۰۰	۵,۸۲۶,۸۷۷	۱۸/۲
۱۱۱۱۲۰	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	۵۰,۲۴۲,۵۱۵	۵۸,۵۶۷,۰۰۰	۸,۳۲۴,۴۸۵	۱۶/۶
۱۰۱۰۳۴	ستاد مبارزه با مواد مخدر	۷۹۷,۸۱۵	۸۷۳,۵۹۱	۷۵,۷۷۶	۹/۵
۱۱۴۰۸۴	مرکز خدمات حوزه‌های علمیه	۱,۳۷۲,۹۱۰	۱,۴۱۷,۴۸۶	۴۴,۵۷۶	۳/۲
	جمع	۱۳۰,۷۸۲,۰۸۶	۱۵۳,۰۰۲,۸۸۱	۲۲,۲۲۰,۷۹۵	۱۷/۰

جدول ۶. مقایسه اعتبارات صندوق بازنشستگی کشوری

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۵۶,۹۵۰,۶۹۳	۰	۵۶,۹۵۰,۶۹۳	۰	۵۶,۹۵۰,۶۹۳	بودجه سال ۱۳۸۹
۶۵,۵۳۲,۰۰۰	۰	۶۵,۵۳۲,۰۰۰	۰	۶۵,۵۳۲,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۸,۵۸۱,۳۰۷	۰	۸,۵۸۱,۳۰۷	۰	۸,۵۸۱,۳۰۷	میزان تغییر
۱۵/۱	—	۱۵/۱	—	۱۵/۱	درصد تغییر

جدول ۷. مقایسه اعتبارات صندوق بیمه خدمات درمانی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۱۴,۰۸۳,۱۲۴	۰	۱۴,۰۸۳,۱۲۴	۰	۱۴,۰۸۳,۱۲۴	بودجه سال ۱۳۸۹
۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۰	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۰	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۲,۹۷۶,۸۷۶	۰	۲,۹۷۶,۸۷۶	۰	۲,۹۷۶,۸۷۶	میزان تغییر
۲۱/۱	۰/۰	۲۱/۱	—	۲۱/۱	درصد تغییر

جدول ۸. مقایسه اعتبارات برنامه‌های صندوق بیمه خدمات درمانی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۳۱۰	بیماری‌های خاص (هموفیلی، تالاسمی و...)	۴۰۰,۱۲۴	۸۵۰,۰۰۰	۴۴۹,۸۷۶	۱۱۲/۴
۳۰۴۰۵	بیمه درمان کارکنان دولت	۳,۲۱۶,۰۰۰	۲,۷۹۱,۰۰۰	-۴۲۵,۰۰۰	-۱۳/۲
۳۰۴۰۶	حمایت بیمه‌های درمان	۲,۴۷۵,۰۰۰	۲,۳۱۹,۰۰۰	-۱۵۶,۰۰۰	-۶/۳
۳۰۴۸۲	بیمه رایگان روستاییان و شهرهای زیر بیست هزار نفر	۷,۹۹۲,۰۰۰	۱۱,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۸,۰۰۰	۳۸/۹
	جمع	۱۴,۰۸۳,۱۲۴	۱۷,۰۶۰,۰۰۰	۲,۹۷۶,۸۷۶	۲۱/۱

جدول ۹. مقایسه اعتبارات صندوق تأمین اجتماعی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۸۱۰,۲۳۶	۰	۸۱۰,۲۳۶	۰	۸۱۰,۲۳۶	بودجه سال ۱۳۸۹
۱,۰۱۰,۰۰۰	۰	۱,۰۱۰,۰۰۰	۰	۱,۰۱۰,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۲۸۹,۷۶۴	۰	۲۸۹,۷۶۴	۰	۲۸۹,۷۶۴	میزان تغییر
۳۵/۸	۰/۰	۳۵/۸	۰/۰	۳۵/۸	درصد تغییر

جدول ۱۰. مقایسه اعتبارات صندوق بیمه روستاییان و عشایر

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۱,۸۸۹,۷۸۱	۱,۸۱۱	۱,۸۸۷,۹۷۰	۰	۱,۸۸۷,۹۷۰	بودجه سال ۱۳۸۹
۱,۶۸۳,۲۴۸	۰	۱,۶۸۳,۲۴۸	۰	۱,۶۸۳,۲۴۸	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
-۲۰۶,۵۳۳	-۱,۸۱۱	-۲۰۴,۷۲۲	۰	-۲۰۴,۷۲۲	میزان تغییر
-۱۰/۹	-۱۰۰/۰	-۱۰/۸	—	-۱۰/۸	درصد تغییر

جدول ۱۱. مقایسه اعتبارات سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۵۰,۲۴۲,۵۱۵	۱,۸۱۱	۵۰,۲۴۰,۷۰۴	۰	۵۰,۲۴۰,۷۰۴	بودجه سال ۱۳۸۹
۵۸,۵۶۷,۰۰۰	۰	۵۸,۵۶۷,۰۰۰	۰	۵۸,۵۶۷,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۸,۳۲۴,۴۸۵	-۱,۸۱۱	۸,۳۲۶,۲۹۶	۰	۸,۳۲۶,۲۹۶	میزان تغییر
۱۶/۶	-۱۰۰/۰	۱۶/۶	—	۱۶/۶	درصد تغییر

جدول ۱۲. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۳۴	ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۸۹۷,۹۸۰	۵۶۴,۰۰۷	-۳۳۳,۹۷۳	-۳۷/۲
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۳,۶۵۲,۵۲۰	۳,۷۲۰,۰۰۰	۶۷,۴۸۰	۱/۸
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۰	۹۸۰۰,۰۰۰	۹۸۰۰,۰۰۰	جدید
۳۰۴۴۲	پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۰	۴۴,۴۸۲,۹۹۳	۴۴,۴۸۲,۹۹۳	-۲/۳
۳۰۴۸۸	کمک به صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح	۴۵,۵۴۶,۲۰۴	۰	-۴۵,۵۴۶,۲۰۴	-۱۰۰/۰
۳۰۴۹۸	بیمه تکمیلی درمان بازنشستگان و مستمری بگیران	۱۴۴,۰۰۰	۰	-۱۴۴,۰۰۰	-۱۰۰
	جمع	۵۰,۲۴۰,۷۰۴	۵۸,۵۶۷,۰۰۰	۸,۳۲۶,۲۹۶	۱۶/۶

جدول ۱۳. مقایسه اعتبارات مرکز خدمات حوزه‌های علمیه

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۱,۴۹۲,۹۱۱	۰	۱,۴۹۲,۹۱۱	۰	۱,۴۹۲,۹۱۱	بودجه سال ۱۳۸۹
۱,۵۸۲,۴۸۶	۰	۱,۵۸۲,۴۸۶	۰	۱,۵۸۲,۴۸۶	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۸۹,۵۷۵	۰	۸۹,۵۷۵	۰	۸۹,۵۷۵	میزان تغییر
۶/۰	—	۶/۰	—	۶/۰	درصد تغییر

جدول ۱۴. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه های مرکز خدمات حوزه های علمیه
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۱۲۹	خدمات فرهنگی - رفاهی	۴۴,۰۰۲	۴۶,۵۸۶	۲,۵۸۴	۵/۹
۳۰۴۱۳	حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه های کم درآمد	۱۵,۷۰۰	۱۶,۵۰۰	۸۰۰	۵/۱
۳۰۴۲۹	حمایت های اجتماعی	۱۵,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۱,۰۰۰	۶/۷
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۱۱۰,۷۶۸	۸۲,۸۰۰	-۲۷,۹۶۸	-۲۵/۲
۳۰۴۴۱	بیمه های اجتماعی	۷۹۰,۰۰۰	۷۳۷,۲۰۰	-۵۲,۸۰۰	-۶/۷
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه های معیشتی	۳۹۷,۴۴۰	۵۱۸,۴۰۰	۱۲۰,۹۶۰	۳۰/۴
۳۰۴۸۹	کمک به صندوق های قرض الحسنه حوزه های علمیه	۱۲۰,۰۰۱	۱۶۵,۰۰۰	۴۴,۹۹۹	۳۷/۵
	جمع	۱,۳۷۲,۹۱۰	۱,۴۱۷,۴۸۶	۴۴,۵۷۶	۳/۲

جدول ۱۵. مقایسه اعتبارات کمیته امداد امام خمینی (ره)
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی های سرمایه ای	هزینه		
		جمع	اختصاصی	عمومی
۱۷,۸۴۴,۳۸۲	۳۶,۲۲۷	۱۷,۸۰۸,۱۵۵	۰	۱۷,۸۰۸,۱۵۵
۲۰,۲۸۹,۸۵۰	۳۹,۸۵۰	۲۰,۲۵۰,۰۰۰	۰	۲۰,۲۵۰,۰۰۰
۲,۴۴۵,۴۶۸	۳,۶۲۳	۲,۴۴۱,۸۴۵	۰	۲,۴۴۱,۸۴۵
۱۳/۷		۱۳/۷		۱۳/۷

جدول ۱۶. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به کمیته امداد امام خمینی (ره)
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۳۰۵	امنیت غذا و تغذیه	۱۰۶,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	۱۳/۲
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۶۵۷,۵۰۰	۶۶۲,۰۰۰	۴,۵۰۰	۰/۷
۳۰۴۲۹	حمایت های اجتماعی	۱,۳۸۵,۰۷۶	۱,۱۱۳,۲۸۴	-۲۷۱,۷۹۲	-۱۹/۶
۳۰۴۳۵	اشتغال و کار آفرینی	۱,۳۵۸,۰۰۰	۱,۲۸۰,۰۰۰	-۷۸,۰۰۰	-۵/۷
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۱,۵۵۴,۱۵۵	۲,۰۰۶,۸۰۰	۴۵۲,۶۴۵	۲۹/۱
۳۰۴۴۱	بیمه های اجتماعی	۳۷۱,۵۰۰	۵۲۹,۲۰۰	۱۵۷,۷۰۰	۴۲/۴
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه های معیشتی	۱۱,۳۲۰,۰۰۰	۱۳,۴۶۴,۰۰۰	۲,۱۴۴,۰۰۰	۱۸/۹
۳۰۴۵۱	خدمات فرهنگی و آموزشی	۸۴۰,۰۰۰	۸۵۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱/۴
۳۰۴۶۹	کمک به تأمین سلامت نیازمندان	۲۲۸,۰۰۰	۲۳۶,۰۰۰	۸,۰۰۰	۳/۵
۳۰۴۸۶	ساختن ها و تجهیزات	۲۴,۱۵۱	۲۶,۵۶۶	۲,۴۱۵	۱۰/۰
	جمع	۱۷,۸۴۴,۳۸۲	۲۰,۲۸۹,۸۵۰	۲,۴۴۵,۴۶۸	۱۳/۷

جدول ۱۷. مقایسه اعتبارات سازمان بهزیستی کشور
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۶,۵۸۴,۰۴۵	۱۷,۴۶۳	۶,۵۶۶,۵۸۲	۱,۵۰۰	۶,۵۶۵,۰۸۲	بودجه سال ۱۳۸۹
۶,۴۵۰,۷۰۹	۱۹,۲۰۹	۶,۴۳۱,۵۰۰	۱,۵۰۰	۶,۴۳۰,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
-۱۳۳,۳۳۶	۱,۷۴۶	-۱۳۵,۰۸۲	۰	-۱۳۵,۰۸۲	میزان تغییر
-۲/۰	۱۰/۰	-۲/۱	۰/۰	-۲/۱	درصد تغییر

جدول ۱۸. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۳	توانبخشی	۳,۱۷۷,۳۹۲	۲,۲۶۴,۹۵۹	-۹۱۲,۴۳۳	-۲۸/۷
۳۰۴۲۶	پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای	۲۴۳,۲۲۱	۱۶۰,۰۰۰	-۸۳,۲۲۱	-۳۴/۲
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۷,۴۸۰	۸,۰۰۰	۵۲۰	۷/۰
۳۰۴۲۹	حمایت‌های اجتماعی	۶۳۷,۱۱۰	۵۳۵,۰۰۰	-۱۰۲,۱۱۰	-۱۶/۰
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۲۳۱,۴۹۷	۱۵۱,۹۹۷	-۷۹,۵۰۰	-۳۴/۳
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۸۴۰,۳۱۰	۸۲۶,۵۰۰	-۱۳,۸۱۰	-۱/۶
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۶,۰۰۰	۴۸,۰۰۰	۴۲,۰۰۰	۷۰۰/۰
۳۰۴۴۷	تأمین هزینه‌های معیشتی	۱,۳۳۳,۱۷۸	۲,۳۸۵,۰۴۴	۱,۰۵۱,۸۶۶	۷۸/۹
۳۰۴۵۱	خدمات فرهنگی و آموزشی	۵۳,۹۹۳	۳۴,۰۰۰	-۱۹,۹۹۳	-۳۷/۰
۳۰۴۵۲	درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۳۸,۸۵۶	۲۰,۰۰۰	-۱۸,۸۵۶	-۴۸/۵
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۵,۰۲۵	۶,۰۰۰	۹۷۵	۱۹/۴
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۹,۹۸۳	۱۱,۲۰۹	۱,۲۲۶	۱۲/۳
	جمع	۶,۵۸۴,۰۴۵	۶,۴۵۰,۷۰۹	-۱۳۳,۳۳۶	-۲/۰

جدول ۱۹. مقایسه اعتبارات بنیاد شهید و امور ایثارگران
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۳۱,۹۸۸,۱۲۳	۲۵,۰۹۹	۳۱,۹۶۳,۰۲۴	۰	۳۱,۹۶۳,۰۲۴	بودجه سال ۱۳۸۹
۳۷,۸۱۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۷,۷۸۵,۰۰۰	۰	۳۷,۷۸۵,۰۰۰	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۵,۸۲۶,۸۷۷	۴,۹۰۱	۵,۸۲۱,۹۷۶	۰	۵,۸۲۱,۹۷۶	میزان تغییر
۱۸/۲	۱۹/۵	۱۸/۲		۱۸/۲	درصد تغییر

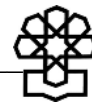

جدول ۲۰. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های بنیاد شهید و امور ایثارگران
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۵۱۷	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۳,۶۹۱	۴,۰۶۰	۳۶۹	۱۰/۰
۳۰۴۰۳	توانبخشی	۱۸,۶۷۷	۲۲,۴۴۰	۳,۷۶۳	۲۰/۱
۳۰۴۲۵	نظام اطلاعات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ایثارگران	۶,۰۴۵	۵,۰۰۰	-۱,۰۴۵	-۱۷/۳
۳۰۴۲۷	تأمین مسکن	۲۱۴,۵۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۲۸۵,۵۰۰	۱۳۳/۱
۳۰۴۲۸	حمایت و ارائه تسهیلات اداری و استخدامی به ایثارگران	۹۴,۹۰۰	۶۰,۰۰۰	-۳۴,۹۰۰	-۳۶/۸
۳۰۴۳۰	فرهنگی، آموزشی و ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت	۱,۸۴۲,۳۰۰	۱,۸۷۴,۰۰۰	۳۱,۷۰۰	۱/۷
۳۰۴۳۵	اشتغال و کارآفرینی	۵۳۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	-۳۰,۰۰۰	-۵/۷
۳۰۴۴۰	بیمه خدمات درمانی	۱,۸۵۷,۹۰۰	۲,۰۱۲۵,۰۰۰	۲۶۷,۱۰۰	۱۴/۴
۳۰۴۴۱	بیمه‌های اجتماعی	۵۰,۳۵۰	۵۳,۰۰۰	۲,۶۵۰	۵/۳
۳۰۴۴۶	تأمین معیشت و رفاه ایثارگران	۲۶,۵۳۷,۵۶۰	۳۱,۹۳۵,۰۰۰	۵,۳۹۷,۴۴۰	۲۰/۳
۳۰۴۶۸	کمک به تأمین سلامت ایثارگران	۷۴۴,۴۶۹	۶۵۰,۰۰۰	-۹۴,۴۶۹	-۱۲/۷
۳۰۴۷۹	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۳۳,۰۰۰	۳۳,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۸۱	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۵۲,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	-۲,۰۰۰	-۳/۸
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۲,۰۳۱	۳,۵۰۰	۱,۴۶۹	۷۲/۲
	جمع	۳۱,۹۸۸,۱۲۳	۳۷,۸۱۵,۰۰۰	۵,۸۲۶,۸۷۷	۱۸/۲

جدول ۲۱. مقایسه اعتبارات ستاد مبارزه با مواد مخدر
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

جمع	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	هزینه			
		جمع	اختصاصی	عمومی	
۷۹۷,۸۱۵	۱,۸۱۱	۷۹۶,۰۰۴	۰	۷۹۶,۰۰۴	بودجه سال ۱۳۸۹
۸۷۳,۵۹۱	۲,۰۸۳	۸۷۱,۵۰۸	۰	۸۷۱,۵۰۸	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰
۷۵,۷۷۶	۲۷۲	۷۵,۵۰۴	۰	۷۵,۵۰۴	میزان تغییر
۹/۵	۱۵/۰	۹/۵		۹/۵	درصد تغییر

جدول ۲۲. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته بابت برنامه‌های ستاد مبارزه با مواد مخدر
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

کد	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۳۰۱	خدمات قضایی و امور دادگاهها	۲۲,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۳,۰۰۰	۱۳/۶
۳۰۴۴۳	پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر	۱۹۱,۰۰۰	۲۲۴,۰۰۰	۳۳,۰۰۰	۱۷/۳
۳۰۴۵۲	درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۱۹۸,۰۰۰	۲۱۸,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۰/۱
۳۰۴۷۳	مقابله با عرضه مواد مخدر	۳۴۱,۰۰۰	۳۴۱,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۷۶	همکاری‌های بین‌المللی و فرابخشی	۴۱,۰۰۰	۶۱,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۴۸/۸
۳۰۴۸۱	پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۳,۰۰۴	۲,۵۰۸	-۴۹۶	-۱۶/۵
۳۰۴۸۶	ساختمان‌ها و تجهیزات	۱,۸۱۱	۲,۰۸۳	۲۷۲	۱۵/۰
	جمع	۷۹۶,۰۰۴	۸۷۱,۵۰۸	۷۵,۵۰۴	۹/۵

جدول ۲۳. مقایسه اعتبارات متفرقه حوزه رفاه و تأمین اجتماعی
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۱۰۱۰۰۰ - ۶	واگذاری سهام موضوع رد دیون دولت به آستان قدس رضوی، حضرت معصومه (س)، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشگری	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۵/۶
۱۰۱۰۰۰ - ۱۳	واگذاری سهام به منظور افزایش حقوق مستمری‌بگیران تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی (همسان‌سازی)	۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	جدید
۵۲۰۰۰۰ - ۱۸	اعتبار موضوع هدفمندسازی یارانه‌ها (درآمد - هزینه) - موضوع ماده (۱۲) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها (کمک)	۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰/۰
۵۲۰۰۰۰ - ۲۰	کمک به تأمین مسکن اقشار آسیب‌پذیر (طلاب و روحانیون)	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۵۳۰۰۰۰ - ۹	بازخریدی و بازنشستگی در موعد کارکنان داوطلب	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۱	تأمین اعتبارات موضوع بازنشستگی پیش از موعد	۲,۰۱۳,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	-۱,۰۸۳,۰۰۰	-۵۵/۹
۵۵۰۰۰۰ - ۲	کمک به رزمندگان معسر دارای بیش از یک سال حضور در جبهه و جانبازان معسر بین ۵ تا ۲۴ درصد	۱,۰۴۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	-۸۰۰,۰۰۰	-۵۷/۱
۵۵۰۰۰۰ - ۱۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران - ساماندهی گلزار شهدا	۱۵۸,۸۳۰	۲۰۰,۰۰۰	۴۱,۱۷۰	۲۵/۹
۵۵۰۰۰۰ - ۱۷	بنیاد شهید و امور ایثارگران - مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی	۲۵۹,۹۰۳	۴۰۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۹۷	۵۳/۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۵۵۰۰۰۰ - ۲۷	حقوق مستمری جانبازان بسیجی (۱۰ تا ۲۴ درصد) مشروط بر اینکه از هیچ محلی حقوق دریافت نکنند	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۳۱	اعتبار موضوع پرداخت سهم کارفرمایی موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی درخصوص آسایشگاه معلولین در سراسر کشور	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۴۹	حق بیمه کارگزاران مخابرات روستایی	۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۵۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۶۳	ارتقای بیمه‌های درمانی	۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	جدید
۵۵۰۰۰۰ - ۸۰	کمک به امور حمایتی درخصوص آسیب‌های اجتماعی و امور تأمینی و تربیتی	۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	جدید

جدول ۲۴. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به بیمه‌های درمانی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۵	برنامه بیمه درمان کارکنان دولت	۳,۲۱۶,۰۰۰	۲,۷۹۱,۰۰۰	-۴۲۵,۰۰۰	-۱۳/۲
۳۰۴۰۶	برنامه حمایت بیمه‌های درمان	۲,۴۷۵,۰۰۰	۲,۳۱۹,۰۰۰	-۱۵۶,۰۰۰	-۶/۳
۳۰۴۴۰	برنامه بیمه خدمات درمانی	۸,۰۱۵,۶۵۳	۸,۷۶۱,۱۰۰	۷۴۵,۴۴۷	۹/۳
۳۰۴۸۲	بیمه رایگان روستاییان و شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر	۷,۹۹۲,۰۰۰	۱۱,۱۰۰,۰۰۰	۳,۱۰۸,۰۰۰	۳۸/۹
۳۰۴۸۳	برنامه کمک به بیمه درمان خویش‌فرمایان	۰	۰	۰	-
۳۰۴۸۴	برنامه بیمه درمان بستری شهری	۰	۰	۰	-
۳۰۴۹۸	بیمه تکمیلی درمان بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران	۷۱۴,۰۰۶	۰	-۷۱۴,۰۰۶	-۱۰۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۶۳	ارتقای بیمه‌های درمانی (ردیف متفرقه)	۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۰۰,۰۰۰	-
۳۰۴۰۰	جمع	۲۲,۴۱۲,۶۵۹	۲۸,۹۷۱,۱۰۰	۶,۵۵۸,۴۴۱	۲۹/۳

جدول ۲۵. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به بیمه‌های اجتماعی و بازنشستگان

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۳۴	برنامه ارائه خدمات رفاهی به بازنشستگان	۹۰۰,۸۹۹	۱,۱۳۵,۳۱۲	۲۳۴,۴۱۳	۲۶/۰
۳۰۴۴۱	برنامه بیمه‌های اجتماعی	۱۵,۷۱۲,۸۳۰	۲۸,۶۷۱,۷۵۳	۱۲,۹۵۸,۹۲۳	۸۲/۵
۳۰۴۴۲	برنامه پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان	۴۸,۳۰۵,۸۲۵	۱۰۰,۶۴۳,۶۸۸	۵۲,۳۳۷,۸۶۳	۱۰۸/۳
۳۰۴۷۹	برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۱۳,۶۵۵,۳۸۳	۱۷,۱۹۳,۲۹۵	۳,۵۳۷,۹۱۲	۲۵/۹
۳۰۴۸۱	برنامه پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۹۱,۰۰۴	۱۲۵,۴۹۵	۳۴,۴۹۱	۳۷/۹

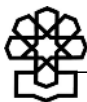

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۸۷	برنامه تأدیه بدهی به صندوق بازنشستگی کشور	۰	۰	۰	-
۳۰۴۸۸	کمک به صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح	۴۵,۵۴۶,۲۰۴	۰	-۴۵,۵۴۶,۲۰۴	-۱۰۰/۰
۳۰۴۸۹	کمک به صندوق‌های قرض‌الحسنه حوزه‌های علمیه	۱۲۰,۰۰۱	۱۶۵,۰۰۰	۴۴,۹۹۹	۳۷/۵
۵۳۰۰۰۰ - ۹	بازخریدی و بازنشستگی در موعد کارکنان داوطلب	۶۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۱	تأمین اعتبارات موضوع بازنشستگی پیش از موعد	۲,۱۳۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	-۱,۸۳۰,۰۰۰	-۸۵/۹
۵۵۰۰۰۰ - ۳۱	پرداخت سهم کارفرمایی موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی درخصوص آسایشگاه معلولین سراسر کشور	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰۰/۰
۵۵۰۰۰۰ - ۴۹	حق بیمه کارگزاران مخابرات روستایی	۲۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	-۱۰۰,۰۰۰	-۵۰/۰
۳۰۴۰۰	جمع	۱۲۷,۲۷۲,۱۴۶	۱۴۸,۹۵۴,۵۴۳	۲۱,۶۸۲,۳۹۷	۱۷/۰

جدول ۲۶. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به برنامه‌های حمایتی و توانمندسازی

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۰۱	برنامه حمایت از خانواده و فرزندان	۱۸۶,۳۹۱	۲۳۶,۱۳۰	۴۹,۷۳۹	۲۶/۷
۳۰۴۰۳	برنامه توانبخشی	۴,۴۹۱,۶۱۱	۳,۶۵۰,۷۰۱	-۸۴۰,۹۱۰	-۱۸/۷
۳۰۴۱۳	برنامه حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه‌های کم‌درآمد	۳۱۸,۰۰۹	۳۴۲,۲۲۰	۲۴,۲۱۱	۷/۶
۳۰۴۲۶	برنامه پیشگیری و خدمات مشاوره‌ای	۵۳۸,۵۰۴	۴۳۸,۷۸۹	-۹۹,۷۱۵	-۱۸/۵
۳۰۴۲۷	برنامه تأمین مسکن	۹۴۶,۵۹۶	۱,۲۴۳,۲۷۲	۲۹۶,۶۷۶	۳۱/۳
۳۰۴۲۹	برنامه حمایت‌های اجتماعی	۶,۲۳۱,۵۱۵	۶,۲۹۰,۱۶۲	۵۸,۶۴۷	۰/۹
۳۰۴۳۵	برنامه اشتغال و کارآفرینی	۲,۱۱۹,۴۹۷	۱,۹۳۱,۹۹۷	-۱۸۷,۵۰۰	-۸/۸
۳۰۴۴۳	برنامه پیشگیری از اعتیاد به مواد مخدر	۲۳۲,۳۵۷	۲۵۶,۲۲۸	۲۳,۸۷۱	۱۰/۳
۳۰۴۴۷	برنامه تأمین هزینه‌های معیشتی	۱۳,۰۵۰,۶۱۸	۱۶,۳۶۷,۴۴۴	۳,۳۱۶,۸۲۶	۲۵/۴
۳۰۴۵۰	برنامه حمایت از فرهنگیان	۳۶۹,۰۰۰	۳۶۹,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۵۱	برنامه خدمات فرهنگی و آموزشی	۱,۱۰۵,۵۹۷	۱,۰۸۷,۴۷۳	-۱۸,۱۲۴	-۱/۶
۳۰۴۵۲	برنامه درمان، بازتوانی و کاهش آسیب معتادان	۲۹۷,۵۶۶	۳۱۰,۰۷۳	۱۲,۵۰۷	۴/۲
۳۰۴۶۹	برنامه کمک به تأمین سلامت نیازمندان	۲۲۸,۰۰۰	۲۳۶,۰۰۰	۸,۰۰۰	۳/۵
۳۰۴۹۰	برنامه توانبخشی دانش‌آموزان استثنایی	۱۳,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	-۳,۰۰۰	-۲۳/۱
۳۰۴۹۵	برنامه توانمندسازی اجتماعی	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۵/۳
۳۰۴۹۶	برنامه کمک به امر توانبخشی و ارائه خدمات اجتماعی	۵۴۰,۰۰۰	۷۴۶,۹۸۶	۲۰۶,۹۸۶	۳۸/۳
۵۲۰۰۰۰ - ۲۰	کمک به تأمین مسکن اقشار آسیب‌پذیر (طلاب و روحانیون)	۱۰۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۰۰	جمع	۳۰,۵۳۲,۰۶۱	۳۳,۳۶۶,۴۷۵	۲,۸۳۴,۴۱۴	۹/۳

جدول ۲۷. مقایسه اعتبارات تخصیص یافته به امور حمایتی ایثارگران
در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه بندی	عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۹	لایحه بودجه سال ۱۳۹۰	میزان تغییر	درصد تغییر
۳۰۴۳۰	برنامه فرهنگی، آموزشی و ورزشی ترویج فرهنگ ایثار و ...	۲,۱۳۴,۳۸۶	۲,۲۱۲,۷۴۵	۷۸,۳۵۹	۳/۷
۳۰۴۴۶	برنامه تأمین معیشت و رفاه ایثارگران	۲۶,۵۳۷,۵۶۰	۳۱,۹۳۵,۰۰۰	۵,۳۹۷,۴۴۰	۲۰/۳
۳۰۴۶۸	برنامه کمک به تأمین سلامت ایثارگران	۷۴۴,۴۶۹	۶۵۰,۰۰۰	-۹۴,۴۶۹	-۱۲/۷
۳۰۴۸۰	برنامه هزینه های مربوط به خانواده های شاهد و ایثارگر	۲۷۵,۹۳۹	۲۵۶,۳۷۳	-۱۹,۵۶۶	-۷/۱
۳۰۴۲۸	برنامه حمایت و ارائه تسهیلات اداری و استخدامی به ایثارگران	۹۴,۹۰۰	۶۰,۰۰۰	-۳۴,۹۰۰	-۳۶/۸
۵۵۰۰۰۰ - ۲	کمک به رزمندگان معسر دارای بیش از یک سال حضور در جبهه و جانبازان معسر بین ۵ تا ۲۴ درصد	۱,۴۰۰,۰۰۰	۶۰۰,۰۰۰	-۸۰۰,۰۰۰	-۵۷/۱
۵۵۰۰۰۰ - ۱۶	بنیاد شهید و امور ایثارگران - ساماندهی گلزار شهدا	۱۵۸,۸۳۰	۲۰۰,۰۰۰	۴۱,۱۷۰	۲۵/۹
۵۵۰۰۰۰ - ۱۷	بنیاد شهید و امور ایثارگران - مراکز فرهنگی، ورزشی و توانبخشی	۲۵۹,۹۰۳	۴۰۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۹۷	۵۳/۹
۵۵۰۰۰۰ - ۲۷	حقوق مستمری جانبازان بسیجی (۱۰ تا ۲۴ درصد)	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰	۰/۰
۳۰۴۰۰	جمع	۳۲,۱۰۵,۹۸۷	۳۶,۸۱۴,۱۱۸	۴,۷۰۸,۱۳۱	۱۴/۷

منابع و مآخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۰.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۸۹.

شماره مسلسل: ۱۰۶۷۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: درباره لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور ۵. اعتبارات حوزه رفاه و تأمین اجتماعی

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه روابط کار، امور استخدامی و رفاه)

تهیه و تدوین کنندگان: مظفر کریمی، بابک سلطانزاده

ناظر علمی: علی اخوان بهبهانی

متقاضی: کمیسیون اجتماعی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۱۲/۸